

Posudok habilitačnej práce

Téma habilitačnej práce: Ochrana kľúčových objektov pred účinkami výbuchu

Autor: Ing. Lucia FIGULI, PhD. – Fakulta bezpečnostného inžinierstva, Žilinská univerzita v Žiline

Študijný odbor: 9205 Bezpečnostné vedy

Posudok vykonal: prof. Ing. Vojtech JURČÁK, CSc. – Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, Liptovský Mikuláš

Posudok som vypracoval na základe schválenia za oponenta predmetnej habilitačnej práce Vedeckou radou Fakulty bezpečnostného inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline zo dňa 6. októbra 2021. K dispozícii som mal tlačенú verziu habilitačnej práce a protokol o kontrole originality (prekrytie s inými prácami evidovanými v centrálnom registri záverečných prác je 25,90 %). Posudzovaná habilitačná práca má celkom 147 strán, 122 literárnych prameňov a 7 vlastných publikačných výstupov.

1. Aktuálnosť habilitačnej práce

Prácu považujem za aktuálnu. Jej aktuálnosť vychádza zo skutočnosti, že ochrane prvkov kritickej infraštruktúry je potrebné venovať neustálu pozornosť a zákon 45/2011 z. z. o kritickej infraštruktúre priamo ukladá prevádzkovateľovi prvku kritickej infraštruktúry povinnosť ochraňovať prvok pred narušením alebo zničením, pričom sa nejedná o jednorazový akt ale o proces. Ak prvkom kritickej infraštruktúry je napr. inžinierska stavba, potom jej ochrane musíme venovať adekvátnu pozornosť a zabezpečiť, aby nedošlo k jej narušeniu alebo zničeniu napr. výbuchom.

V rámci hodnotenia aktuálnosti habilitačnej práce konštatujem, že jej obsah vychádza z dlhoročných skúsenosti a poznania habilitantky, ktoré prezentuje podľa použitej literatúry už od roku 2014, t. j. minimálne 7 rokov. Habilitačná práca je originálna, komplexne spracovaná, má praktické uplatnenie a považujem ju za potrebnú pre ďalší rozvoj študijného odboru Bezpečnostné vedy.

2. Splnenie cieľa habilitačnej práce

Cieľ habilitačnej práce je uvedený na str. 10: „priniesť jedinečný komplexný postup, ktorý chýba, ako aj posúdiť odolnosť objektov pred účinkami výbuchu a navrhnúť adekvátnu ochranu objektu“. Konštatujem, že uvedený cieľ habilitačnej práce bol splnený.

3. Použité metódy pre riešenie habilitačnej práce

Habilitantka pre spracovanie habilitačnej práce využíva deskriptívnu analýzu, pomocou ktorej analyzuje výbušniny, prekurzory a posudzovanie odolnosti a ochrany objektov v súlade so štátnou normou a zákonom o kritickej infraštruktúre. V rámci spracovania teoretických východísk habilitačnej práce využíva historickú a matematickú analýzu, metódu komparácie, metódu modelovania pre oblasť určenia odozvy objektu zaťaženého tlakovou vlnou a experimentálne metódy pre meranie pretlaku, pre meranie odolnosti oceľových nosníkov a syntézu. Uvedené metódy považujem za postačujúce pre spracovanie habilitačnej práce.

4. Dosiahnuté výsledky

Podstatný obsah habilitačnej práce je spracovaný logicky od klasifikácie objektov cez výbušniny až po spôsoby ochrany objektov pred účinkami výbuchu .

V 1. kapitole sú definované významné objekty, ktoré z pohľadu ich dôležitosti si vyžadujú ochranu, pretože ich poškodenie alebo zničenie obmedzí hospodársky chod krajiny alebo zabezpečenie obrany štátu. Členenie objektov je vykonané z pohľadu zákona o obrane Slovenskej republiky a zákona o kritickej infraštruktúre. V rámci tejto kapitoly nie sú jasne definované pojmy záujmové stavby a zraniteľné stavby (str. 18).

2. kapitola sa venuje ochrane objektov pred účinkami výbuchu, v rámci ktorých apeluje habilitantka na potrebné vedomosti v danej oblasti. Kapitulu rieši z pohľadu právnych predpisov a noriem platných v Slovenskej republike. Názov podkapitoly 2.2.2 neodpovedá jej obsahu. V podkapitole 2.2.4 je uvedená „Bezpečnosť, trvanlivosť a odolnosť objektov“, avšak v jej obsahu sa habilitantka venuje iba problematike odolnosti. Významný je čiastkový záver, kde habilitantka konštatuje, že legislatívny rámec, dotýkajúci sa predmetnej oblasti nie je postačujúci. Čo je potrebné z vášho pohľadu vykonať v predmetnej oblasti?

Za podstatnú časť habilitačnej práce považujem jej 3. kapitolu, ktorá je najrozsiahlejšia a predstavuje 100 strán textu. V jej obsahu sa má zaoberať problematikou posudzovania bezpečnostných hrozieb (podkapitola 3.2), venuje sa však bezpečnostným rizikám. Obr. 1 nepovažujem za správny v 3. kroku - analýza hrozieb a rizík. Riziká sa hodnotia v súlade s prijatým rozhodnutím na elimináciu bezpečnostných hrozieb. FEMA 2005 nie je uvedená v použitej literatúre. Na obr. 3 veterné smršte nepredstavujú zaťaženie snehom, ale extrémne zaťaženie vetrom. Taktiež nehovoríme o ohrozeniach objektu, ale o hrozbách pre objekt (prírodné udalosti, technologické a ľudské zlyhania, terorizmus, kriminalita vojna nie sú ohrozenia ale hrozby). Obdobne je to na str. 32. Jednotky jednotlivých parametrov uvádzame v hranatých zátvorkách (str. 38).

Je rýchlosť vzduchu 340 m/s? (str. 39)

Na obr. 14 nie sú vysvetlené symboly ΔPr a ΔPs , na obr. 15 nie sú vysvetlené symboly I, T, M. Symbol R je použitý i ako odolnosť, i ako vzdialenosť (str.45). Na str. 54 nie sú vysvetlené symboly Crc a c_m . Na str. 58 nie je vysvetlené, na základe ktorých vzťahov sa upravoval vzťah (16). Str. 60 – na základe čoho môžete tvrdiť, že vzťah Kavický – Figuli pre výpočet tlaku pri ANFO (DAP) výbušninách je najpresnejší?

Z analýzy predchádzajúcich vzťahov vznikol program DETONA pre výpočet max. tlaku vznikajúceho pri explózii, výpočet veľkosti tlaku pri odraze tlakovej vlny a popis škôd prislúchajúcich k vypočítanej veľkosti tlaku.

V rámci podkapitoly 3.7 mám pripomienky k obrázku 36, na ktorom je zobrazený vzťah medzi funkciou spoľahlivosti a funkciou poruchovosti. Obrázok je popísaný nezrozumiteľne. Následne pod obrázkom nie je dopísaná veta. Na str. 78 nie je vysvetlený symbol P_{fd} a taktiež nie je vysvetlený rad symbolov v tab. 20. Na obr. 47 nie je vyznačený bod P, ktorý je základným bodom krivky. Symbol E je aj modul pružnosti aj medza pružnosti. Na str. 91 nie je vysvetlený symbol T, obdobne aj symbol R_{fd} .

Za prínos v HP považujem program vypracovaný v programe EXCEL na výpočet odozvy objektu zaťaženého tlakovou vlnou, ako aj numerické určenie odolnosti okenného systému

a experimentálne meranie odolnosti oceľových nosníkov. Podkapitola 3.8 sa venuje spôsobom ochrany objektu pred účinkom výbuchu. V tab. 28 nevidím ako výhodu u polymočoviny a polyuretánu jeho dobré horľavé vlastnosti. Na obr. 72 je výška uvedená v MPa?

Celkovo konštatujem, že kapitola 3 je spracovaná metodicky správne a chyby ktoré sa v nej vyskytujú vyplývajú z nedôslednosti habilitantky pri jej spracovaní, alebo v spracovaní HP pod tlakom času.

Z formálneho hľadiska konštatujem, že habilitačná práca predstavuje monotematicky zameranú prácu, ktorá prináša nové vedecké poznatky a jej prínosy sú viditeľné v oblasti teoretickej, pedagogickej aj praktickej. Musím však z formálneho hľadiska vytknúť habilitantke gramatické chyby, nedokončené vety, preklepy, zlý slovosled a skutočnosť, že použitá literatúra nie je spracovaná v súlade s normou STN 690.

Habilitačná práca je v priamom vzťahu k odboru habilitácie a rozširuje bázu poznatkov v danej oblasti. Habilitantka v práci preukázala schopnosť spracovať zvolený odborný problém s medziodborovým prístupom. V práci prináša nové teoretické východiská a tým vytvára predpoklady pre ďalšie vedecké skúmanie a vedeckú diskusiu o možnostiach skvalitnenia uvedeného problému. Predložená habilitačná práca spĺňa obsahové, kvalitatívne i formálne kritériá kladené na habilitačnú prácu a preto ju odporúčam na obhajobu.

Po úspešnej obhajobe odporúčam udeliť Ing. Lucii FIGULI, PhD. vedecko-pedagogický titul docent v študijnom odbore 9205 Bezpečnostné vedy.

V Liptovskom Mikuláši 29.11.2021

prof. Ing. Vojtech Jurčák, CSc. v. r.